

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriae
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.19. Filij sunt illegitimi, qui in hoc mirabili Sacramento intellectum suum
Christi verbo non subijciunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

ciendus verbo Christi in SS. Sacramento, si eius deside remus utilitatem: talia quippe sunt eius mysteria, vt ea capere luce naturali non possit: sed a voluntate capiendus & subiendus, vt firmiter credat, quod ex se nec videt, nec comprehendit. Vnde primo ferreus comparatur obedientia: vinculis ad Christ. verbum, quibus humilietur, subijciatur & coarctetur, vt libere discurrere, diuagari quo libuerit, non possit: sed in discursibus suis non vterius se protendat, quam secundum obedientiam & resignationem huic diuino testimonio. Quod si in cognitione terrestrium & inferiorum aliquando admodum lente procedat, & non nisi tarde tandem illi comprehendat, & mille adhuc erroribus involuta, quemodo tanti Sacramenti cognoscat altitudinem, quam nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec cor humanum potuit imaginari? Quid si quod Deus se in cibum commutat tradatque homini comedendum: quis vnquam tale quid cogitare? Difficile estimamus (ita Salomon) quae in terra sunt & quae in prospectu sunt, inuenimus cum labore: quae autem in caelis sunt, quis investigabit? Si pater sit caelestis, si Deus ipse sub speciebus lateat Sacramentalibus: quomodo illum sub his intelligentes? Si vilia haec nostri hemisphaerij non nisi summo labore & maxima cognoscimus difficultates: qua ratione diuina capiemus & caelestia tanto illis superiora? Nicodemus vt erat in litteris apprimè verus & Princeps Synagoga, sibi persuadebat se posse mysteria Dei que Sacramenta intellegere, quocirca haec à Christo sibi postulat proponi: & ad primum ingressum, de Baptismo vt de prima porta disputationem, haeret attentus: Quomodo possunt haec fieri? Quid ageret si de subtilissimis sermonem inferret sacramentalia, quale est hoc Altaris Sacramentum?

Intellectus noster audax est presumptuosus: & ille qui in rebus supernaturalibus ac diuinis praesumat habere se perspicacem, in eorum cognitione maxime hallucinatur. Quid remedij? Insuper huic intellectui compedes, eius restagna discutiam, subijce sapientiam, vt illum tanquam seruum humiliatum habetas & subiectum obedientiae testimonij Redemptoris, qui nec falli potest, nec fallere, cum sit primae veritatis testimonium: vt hoc depressus seruitute, non possit libere volare discursuum suorum naturalium remigio: nam per hoc huius SS. Sacramenti cognoscat clare veritatem. Secundò: de terra propria ad alienam abducatur, vbi nouum audiat & addiscat idioma: Linguam quam non nouerat audiuit. De mundi migret opinione, eius omittat idioma: cum enim mysterium sit caeleste, alia lingua utendum est

eagus multum diuersa. Lingua Sapientium huius mundi ea est, vt ad effectum cognitionem procedamus per inquisitionem causarum, & ad ratio oportet nem reuocemus: quo namque tempore ad hoc addicere non acceditur, nemo iure vocandus est sapiens. idioma. Porro in hoc SS. Sacramento necesse est desistere hoc idioma: nam ad eius intelligentiam, non utendum est ratione: hac etenim illud nequit comprehendere, sed sola fide & obedientia Verbo Dei: haec quippe est dispositio electorum Dei ad gloriam: nam cum SS. Sacramentum tantam habeat (vt praefati sumus) conformitatem: eadem requiritur preparatio, & obedientia verbo Christi nobis haec proponentis.

§. 19. Filij sunt Dei illegitimi, qui in hoc mirabili Sacramento intellectum suum Christi verbo non subijciunt.

Hoc certum & infallibile est filiorum Dei signum: prompta nimirum obedientia & simplex subiectio verbo Dei, quia sine disputatione aut oppositione credunt quicquid eis verbo suo proponit, de reali ac vera praesentia sua in hoc SS. Sacramento; & contra censeri non possunt vt veri filij Dei, sed alieni & spurij, qui ab his conditionibus desiciunt. Notum omnibus arbitror Iacob signum geminos illos Iacob & Esau populi praesignasse: natu electi Iacob & Gent. leui hunc praedestinatum & electum ad gratiam Euangelij illum vero reiectum reprobata & ab illa reprobatum, atque in rebellionis suae actus, inobedientiae poenam declaratum vt filium Dei illegitimum. Hoc Deus matri Rebeccae praenati indicauit: *Duae gentes sunt in vtero tuo, & duo populi ex ventre tuo diuidentur.* Verba haec ad. I. a. Rom. 9. congruenter expenduntur. Si à Deo requiramus quas uterque habiturus sit conditiones, respondet: populus praedestinatus, & vt filius verus obedientia praesulgebit voci suae adeo simpliciter, vt haec audita consistim sine replica, dubitatione & contentione sit acquieturus: *Populus quem non cognoui seruiuit mihi, in audita auris obediuit mihi.* Supremam mihi praestitit obedientiam & verbo meo subiectionem, atque in hoc Deus maxime se Dominum ostendit, quod euidentissime in SS. Sacramento conspicimus.

II. Condicio itaq; in vero filio requisita est obedientia & subiectio verbo Christi, omni postposita dubitatione & dubio in fide huius Sacramenti Populus autem reprobatus habitus vt filius spurij talis obedientis futurus erat, qui committere examinaret eius veritatem, & multa moueret circa illa dubitationes, praedecellorum natura

cessorū suorū inhatens vestigijs, qui semper Dei verbis obrectabāt nec credebant in irabilibus eius
Ps. 17. 45. foras aspergutes defectus maculā: *Psij alieni mē-
 ritū sunt mihi, imueiorati sunt.* Sic eos deserbit D.
Ion. 10. 2. Ioan Christum circumdantes: *Circumdederunt eū
 Iudai & dicebant ei: Quousque animā nostram tol-
 lis? Si tu es Christus dic nobis palā:* Quibus Christus
 respondit: Jam milies vobis dixi, & semper verbis
 meis mouistis quātionē, quo manifeste ostēditis
 vos non esse ex oībus meis: nam si tales essetis,
 vnicum vobis verbum à me prolatum ad fidem

III. sufficeret: *Loquit vobis & non credistis & c. quia nō
 estis ex oībus meis.* Nemo nō miratur perniciā
 Iudaei cū in contradi- cūdo verbis Christi eorū contentio-
 nes quando il is allecit quis sit, obijciunt, nō tene-
 probatur. mur tibi credere & quare? *Tu de te ipso testimoniū
 perhibes, testimonium inuim non est verū.* Miracula
 poscunt in cōfirmationē: his concessis verba que-
 runt quibus hoc e ipis persuadeat: *Si tu es Christus
 dic nobis palam:* quādo operibus comprobabat, ver-
 ba exigebant, & his prolatis ad opera rursum cō-
 fugiebant: *Circumdederunt eum.* ait D. Ioa. veni iam
 hoc: *Circumdare si potes sumptū significat animo
 hostili corona cingere: eo sensu de Saule dicitur
 quod Dauid e cinxerit in modum coronae: quim-
 o & ipse Saluator de Romanis Hierusalē ob-
 festus ait: *Patens inimici tui & circumdabant te
 vallo.* Accedunt Iudaei Christum animo hostili vt
 illi se opponant, & verbis illius non acquiescant:
 hae sunt conditiones filijs alienis & à Deo reiectis
 proprias, vt se verbis Christi demonstrent esse re-
 fractarios.*

IV. Ille igitur qui in hoc diuino Sacramento ali-
 quā ostendit rebellio: ē parvamque verbo Chri-
 sti subiectionem nobis hoc proponens, vestigijs
 insitens sicut à Deo reprobat, nempe Iudaei, se
 iudicet spurium, reprobatum & illegitimum. Pro-
 ponit illis Redeemptor noster mysterium SS. Sa-
 cramenti, omneque in medium profluit dubiū
 obijcens doctrinae illius: *Quomodo potest hic
 nobis carnem suam dare ad manducandum?* Tales
 qui tam acriter se Christi opponunt veritati ad-
 versarios, suis non annumerat: soli quippe illi sunt
 eius qui audi o verbo illius absque vlla contradi-
 ctione, replica & obrectione illud sequimur: obedi-
 entia namque verbo Dei conditiones filiorum
 eius manifestat: *In auditu auris obediunt mihi,* re-
 pugnantia vero eidem tessera est reproborum.

V. Puerilis nota est Samvelis cū Rege Saule sen-
 Saul non innocinatio. Praecipit illi Samuel ex ore Dei vt
 sicut Deo consil- to, exercitu copioso oppugnaret Amaleci-
 obedien- tas, euicta intereicione deleteret, nemini parceret,
 nec iumentis, nec hominibus, nec subdijs nec ijs fi

Regi, Audiuit verba hūc Saul, nec tamē impleuit,
 pinguiora reseruauit arma, gregesque ouium,
 imo & ipsi Regi vitam condouant. Accedit Pro-
 pheta, Regē interroga: *Quare non audisti vocem
 Domini?* Quis ille nomini meo detractor? *Istū est,
 Imo audisti: Abertas o Rex, inquit Samuel, etiam
 audire verbū Dei, Deo ipso doctore, est illi simpli-
 citer obedire, cū autē hoc non ita perfectus, nō
 audisti vocem Domini: filiū te iudica & iuge re-
 probatū. Eadem phrasi vsus est Deus qua per Pro-
 phetam suum cōtra populum suum expulsa: et
 illegitimū & reiectū, quod illi fuerit inobediens
 Non audisti populus meus vocē meam: etiam eius
 se nolle verbo subijcere, contradicere, & refragari,
 reproborum est damnantia conditio. Si hoc
 te eris, inquit D. Chrylost, quis illius signum est
 geis nec veri filij Dei conditionem; cū vt
 mo Domino suprema exhibenda est obedientia,
 quā nullam admittit obiectionem, omne sequi
 dubitationem, & examen eius quod proponit.*

Hinc originem sumpsit eodem Doctore
 stante, grave illud supplicium quo Deus vitam
 quendam puniuit. Accedit illum Propheta: *Dixit
 que ei in sermone Domini: percute me. Et sic erat.
 cuiusdam strage matris à Deo praestitio: sic expo-
 diebat fieri. Replicat ille quid inde cōmodi, quod ego
 te percuriam, caputque pugno distringam? Iudij
 etiam hoc examini iam ita fieri consuevit, nisi ex
 ego in hoc facinore iustitiae causam inuenio, non
 fecero. Sic cine, replicat Vates Dei praecipit
 cū examini, nō scimus sit? Hoc si, istis comper-
 tum: te Deus vt filium abortiuum & reprobum
 puniet, nec vt quid suum admittere, vnde
 Quis
 audire voluisti vocem Domini, ecce recedit à me
 & percuriet te leo; & factum est ita percussit eum
 leo & discerpit. Nota verbum; *Noluit audire
 vocem Domini;* q. d. quia verbum Domini simpli-
 citer non audiuit, sed illud discolute maluit,
 illi non obediens; hoc noueris; aper tecum Deus
 non vt pater tuus benignus, sed vt seuerus iudex,
 qui à gratia sua verbo suo refragat. & eiusdem
 se rutoriem procul repellit, qui namque filij sunt
 legitimi Deoque proprii, sicut eius non examina
 veritatem vt ei credant, sic nec iustitiam vt cono-
 pete perficiant. Alium accedit, idemque iniungit
 Dei voluntas est vt mihi caput pugno cōstantis
 ille nulla interposita mora, nulla praemissa gra-
 cepti discussione, vultus illi grauissimum iudicij,
 ex quo cruor effluxit copiosus, turbatus non mo-
 dice percussor, at solatur eū Propheta: *quiescit esto
 & securus, salua sunt tibi omnia, re namque Deus
 vt suum excipiet, quandoquidem simplicitate vocis
 illius obediisti. Iustus à Deo Propheta percussus.**

(sic D. Chrysolom.) quandoquidem quod illi res ab iuda videtur, curisus da en persecutus est ut simpliciter non parit, pauci extremas d. di: perculsor autem probatus est. Qui simpliciter non obedi, sed contumaciter resistit, ab ipso ve spum excipitur. Et ab hereditate veritatis eius filiorum ve indignus expellitur, atque ad penas damnatur sempiternas: sed qui simplici promptaque obedientia, nulla facta discussione verbo illius obedi, hanc ve filium assumit legitimum, summique excipit.

Eccē, inquit, qualiter Abraham ve verus Dei filius simplici cæcæque obedientia se diuino verbo subiecit, nec moras trahat nec examinet, nec obijciat difficultatem vel vicam ex tot que se offerebant, statimque exultat fidum immolaturus: nam: Non curse de mandato Jesitatus est, sed in benu dignitate perpassa, mandatum duntaxat admisit. Dignitate ac maiestatem eius attendat sibi loquens nempe Dei, cui ve supremo Domino, suprema debetur obedientia: & quia hoc illi debitum agnoscebat, indubitanter, incunctanter, nec difficultate illi obedit. Cteditu difficile videtur instantem fieri transsubstantiationem substantiam panis in substantiam corporis Christi in hoc SS. Sacramento: atque in illo totum esse esse Deum, tota sua magnitudine immentum, nec idcirco minus residere ad dexteram Dei Patris in celo: quia non leuiores hic occurrunt difficultates quam in sacrificio Abraham, & percussione Prophetæ. Porro si nos ostendere voluerimus legitimos Dei filios, eorum exemplo, audite debemus verbum Christi nobis hoc asserentis, nec attendere difficultatibus à ratione propositis, seu Dei maiestati: cum enim sit supremi Domini maiestas, supremam ei debemus obedientiam, sibi enim sine examine, submissionem sine contradictione, & auctoritatem sine rationis inquisitione: etenim hoc nisi fecerit, verbaque eius audierit, de gremio ejicietur filiorum Dei, ve alter Saul, populus Iudaicus, atque ille, qui nisi prius Dei præceptum examinasset percussit voluit Prophetam, nec illi ex Dei nomine hoc præcipiente:

20. Deus ipse in V. Sacramento nos tuto certog, ducit, in illo nobis loquens, ut olim filijs Israel in columna eos comitante.

4. C Ognominat D. Paul. Ecclesiam columnam & firmamentum veritatis, ve tota securitate veritatem in illa requireremus: Hac tibi scribo, fili Timothee, ve scias quomodo oportet conuersari in domo Dei, qua est Ecclesia Dei viva, columna & firmamentum veritatis. Hoc vix optant homines noscere verita-

tatem idque certissime: Omnes homines naturam sua scire desiderant: ait Philosophus: ve autem Apostol. nos ad eam certo dirigit, nobis ve locum maxime certum designat Ecclesiam: est enim columna & firmamentum veritatis: nam in ea viuentes absque dubio illam inueniemus: Ceterus Zach. 3. 3. veritatis vocatur à Zachariae quod etiam columna nō imitur S. Ecclesia, somnū est, mendaciū & commentum, & quam primū hoc fundamento non fulcitur veritas, corruet veritas esse desinet, atque in mendacium dolūque commutabitur.

Insignes plane titulos adscribit Apost. Eccle. I. si: primo appellat illam domum Dei: Domus Ecclesia: De: quia in illa Deus velut in domo propria habitatur: hic Deus velut in proprio throno maiestas domus suæ ac magnitudinis residet in SS. Sacramento, Dei: quod intra portas tantum Ecclesie colitur, & in illa consecratur diuina Christi virtute Sacerdotibus communicata, tanquam legitimis Dei ministris. Magnificat Spiritus S. immensam Dei erga homines misericordiam: cui non satis fuit illi cedere ciuitatem hanc mundi adeo spatiosa n., formosam & magnam, insuper & ipse venit illam inhabiturus, domumque suam in illa erecturus, nempe Ecclesiam, ve cum hominibus moraretur concius: ve vero hinc eo migrante ad Patrem, eius non deesse illis societas, diuinum hoc instituit Sacramentum, in quo taliter cum illis remaneret, ve tamen hoc gaudio non priuaretur, quo ad dexteram Patris esset ascensus. Machinam hanc ingentem mundi condidit, celos stellis suis adornauit, terram arboribus & fontibus, montes altitudine, aquas piscibus, aëra volucribus. Et quia hæc omnia eo tendebant ve habitaret cum hominibus: Delicia mea esse cum filijs hominum: proposuit ædificare in hac ciuitate domum sibi propriam, ve propriam habitaculum, & hoc qua intentione? Ve homo cernens in hac domo habitare Deum certo sibi persuaderet in illa inuenturum se veritatem: ubi namque Deus inhabitat nullum potest accessum habere mendacium: Sapientia adificauit sibi domum. Quænam est hæc domus? Eam quam Apost. nuncupat Domum Dei, qua est Ecclesia Dei viva. Ecclesia Catholica est domus firma, in qua veritas solidas habet radices, quod si per eam ascendatur in celum, supposito quod hæc sit domus veritatis, indubitanter per eam nobis eo est ascendendum. Quinimo hoc expertus Iacob, quando in somno illo mysterioso scalam illam conspexit, per quam patebat via in celum, & descendebant inde Angeli, exclamauit: Vere Dominus est in loco isto: vere non est hic aliud nisi domus Dei. Si 19: Deus